

Силабус курсу

Гібридні війни та локальні конфлікти

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Освітньо-професійна програма «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»

Дні занять:
Консультації:

Рік навчання: I, Семестр: I

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник курсу

д.е.н., професорка, професорка кафедри безпеки та правоохоронної діяльності
академікня Академії економічних наук України,
академікня Української технологічної академії,
керівник Центру міжнародної безпеки та співробітництва ЗУНУ

Вівчар Оксана Іванівна

Контактна інформація

o.vivchar84@gmail.com, +380978307717

Опис дисципліни

«Гібридні війни та локальні конфлікти» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців в галузі управління та адміністрування національною безпекою. Метою дисципліни «Гібридні війни та локальні конфлікти» є формування у студентів новітньої системи знань та навиків необхідних при вивченні процесів агресивного розповсюдження інформації і варіантів створення сприятливих контекстів для успішного проведення комунікацій. Фахівці з галузі управління та адміністрування національною безпекою володіють знаннями щодо особливостей гібридних війн, локальних конфліктів та основних шляхів протидії.

Також є підготовка професійно-компетентного, практично-зорієнтованого, висококваліфікованого та конкурентоспроможного фахівця, який повинен вміти: орієнтуватися в обігу міжнародної інформації конфліктогенного змісту; аналізувати методи, способи, засоби подачі інформації, інформаційного впливу, маніпулювання; аналітично оцінювати інформаційне протистояння держав та агентів внутрішньодержавного значення;

розрізняти основні види інформаційної війни, інформаційного домінування, інформаційного впливу, інформаційної зброї.

По завершенню вивчення дисципліни «Гібридні війни та локальні конфлікти» студенти можуть обґрунтовано використовувати професійно профільовані знання щодо ідентифікації локальних конфліктів у професійній сфері на основі системного підходу.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 2	1. Поняття гібридна війна: ознаки та особливості	Знати концептуальні засади гібридної війни та основні характеристики. Знати види зброї в гібридній війні. Усвідомлювати сучасний стан основних форм гібридної війни.	усне опитування, тестування, кейси
4 / 2	2. Структура гібридних загроз: ознаки та класифікація	Знати класифікацію гібридних загроз. Вміти ідентифікувати інформаційну війну як складова гібридної війни. Аналізувати структурні фактори впливу у гібридній війні.	усне опитування, тестування, кейси
4 / 2	3. Державне управління правоохоронними органами в умовах гібридної війни	Знати етапи, методи та способи гібридної війни.. Володіти навичками функціональних задач правоохоронних органів у протидії гібридній війні. Вміти ідентифікувати проблемні аспекти у забезпеченні державного управління функціонуванням правоохоронних органів. Знати основні завдання правоохоронних органів із протидії гібридним загрозам. Вміти ідентифікувати модернізація механізмів державного управління правоохоронними органами.	усне опитування, тестування, кейси
4 / 2	4. Сфери гібридної війни	Знати основні засади щодо гібридної реальності і світового порядку. Усвідомлювати глобалізацію економіки і гібридна війна. Знати кроки боротьба за Європейський енергетичний ринок. Переваги та недоліки щодо змагання за транспортно-логістичне домінування. Знати інформаційне супроводження гібридної війни. Вміти ідентифікувати кризу моделі глобалізаційного інформаційного простору. Знати новий вимір інформаційної політики України. Переваги та недоліки активізації потенціалу гуманітарного сектору.	усне опитування, тестування, кейси
4 / 2	5. Міжнародні конфлікти як основна загроза національній безпеці	Знати сутність міжнародного конфлікту: поняття та основні виклики та суб'єкти міжнародного конфлікту, характерні особливості міжнародного конфлікту. Ідентифікувати міжнародну кризу як специфічну форму міжнародного конфлікту.	усне опитування, тестування, кейси
4 / 1	6. Структура і фази міжнародних конфліктів сучасності	Визначати структуру міжнародного конфлікту та їх різновиди. Знати суб'єкти, об'єктне поле міжнародного конфлікту. Вміти ідентифікувати взаємовідносини між учасниками та суб'єктами міжнародного конфлікту.	усне опитування, тестування, кейси

		Вміти ідентифікувати монополію держави, участь в міжнародних конфліктах та функції зокрема. Знати фази міжнародного конфлікту та їх сфери розгортання зокрема: міжнародні економічні конфлікти; міжнародні енергетичні конфлікти; міжнародні правові конфлікти; міжнародні політичні конфлікти; міжнародні релігійні конфлікти; міжнародні конфлікти духовно-культурної сфери; міжнаціональні конфлікти.	
4 / 1	7. Стратегічні вектори протидії гібридній війні	Знати формування нової якості сектору безпеки і оборони. Обґрунтовувати головні завдання подальшого реформування сектору безпеки та оборони. Визначити основні засади відновлення та розвиток оборонної промисловості. Ідентифікувати адаптацію механізмів державної регіональної політики.	усне опитування, тестування, кейси
2 / 1	8. Управління міжнародними конфліктами	Знати роль міжнародних безпекових організацій та форумів. Ідентифікувати економічний тиск та політика санкцій. Визначити основні засади інституту розв'язання міжнародних суперечок. Та дипломатичні засоби вирішення міжнародних суперечок. Знати правові засоби вирішення міжнародних суперечок та роль ООН у вирішенні міжнародних суперечок, а також роль міжнародного суду. Визначити основні функціональні обов'язки миротворчої діяльності НБСЄ-ОБСЄ та НАТО. Знати новітні методи управління конфліктами.	кейси
2 / 1	9. Конструктивний потенціал конфліктів і міжнародна безпека: сучасна реальність	Знати концептуальні засади «міжнародної безпеки» та основні загрози. Вміти ідентифікувати взаємозв'язок між безпекою та конфліктами. Знати практичний механізм руйнування системи міжнародної безпеки та шляхи її зміцнення. Знати безпекові виклики XXI ст., а також гібридні виклики сучасній системі безпеки. Знати новий баланс сил і пошук міжнародно-правових безпекових формул.	усне опитування, тестування, кейси

Літературні джерела

1. Баранов С. М. Організаційно-економічний механізм фінансової безпеки приватної військової компанії в умовах сучасних викликів та загроз // Особливості соціально-економічного поступу національної економіки в умовах інформаційно-технологічних викликів : *колективна монографія*; за заг. ред. к.е.н., проф. Квасній Л. Г., к.е.н., доц. Татомир І. Л. Трускавець : Посвіт, 2020. С. 199–205.

2. Безрук О. О. Інституціональні проблеми системи міжнародної безпеки в умовах загрози збройних конфліктів. *Сучасне суспільство: політичні науки, соціологічні науки, культурологічні науки*. 2021. №21. С. 4-14.

3. Богданович В. Ю., Сиротенко А. М., Дублян О. В. Концепція асиметричної протидії ворожій державі для нейтралізації її впливу на визначальні сфери національної безпеки

- України. *Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України*. 2020. № 3(40). С. 13–24.
4. Вашай Ю. В., Дорошенко О. О. Гармонізація інформаційноаналітичного забезпечення управління економічною безпекою держави в умовах військово-політичної нестабільності : *монографія*. Рівне: НУВГП. 2020. 110 с.
5. Вашай Ю. В., Дорошенко О. О. Структурування економічної безпеки держави в умовах військово-політичної нестабільності. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. Економічні науки. 2020. №2. С.32–38.
6. Вівчар О. І., Зайцева-Калаур І. В., Зяйлик М. Ф. Нормативно-правові аспекти міжнародного співробітництва: безпекознавчі контексти. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. № 2. С. 119–124.
7. Вівчар О., Дракохруст Т., Мужилівський Н. Організаційно-правові контексти кооперативної безпеки: від глобальних тенденцій до локальних прогнозів. *Актуальні проблеми правознавства*. Вип. 1. 2024. С. 91–96.
8. Вівчар О. І. Національна безпека держави в системі ціннісних орієнтацій: сучасна прагматика та вектори зміцнення / Protection of children's rights from a legal, pedagogical and psychological perspective : *collective monograph*; ed. Jacek Mrozek, Oksana Homotiuk. Olsztyn 2021. 259–263. Publisher: center for eastern Europe Research UWM in Olsztyn
9. Гевко В. Л., Муравська Ю. Є. Практичні контексти національної безпеки на умовах партнерства: позитивні екстерналиї та ефективність забезпечення. *Вісник Хмельницького національного університету*. Серія: економічні науки. 2022. №1. С. 7–11.
10. Гібридна війна: сутність, виклики та загрози: *зб. матер. круглого столу* (Київ, 8 липня 2021 р.). Київ : НА СБУ. 2021. 189 с.
11. Горбулін В. Світова гібридна війна : український фронт : *посібник*. В-во : НАН. 2017. 380 с.
12. Данилова Т. В. Глобалізація vs антиглобалізація: до постановки проблеми. Науковий вісник НУБіП України. Серія: гуманітарні студії. *Фахові видання Національного університету біоресурсів і природокористування України*. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Gumanitarni/article/view/7767>.
13. Жабинець О. Й. Чинники глобальних змін у міжнародній торгівлі та військова агресія росії: вплив на розвиток експортної діяльності регіонів України. *Галицький економічний вісник*. Т. : ТНТУ. 2022. Том 75. № 2. С. 82– 91.
14. Книш М., Котик Л. Глобальні проблеми людства: *навч. посібник*. Львів: Простір-М, 2021. 130 с.
15. Когут Ю. Гібридна війна нового типу як загроза національній безпеці держав : *підручник*. В-во: Консалтингова компанія «Сідкон». 2023. 348 с.
16. Ситник Г.П. Воєнно-політичні конфлікти та міжнародна безпека : *курс лекцій*. К: ТОВ «САК Лтд».2023. 92 с.
17. Ситник Г.П. Глобальна та національна безпека : *підручник*. Київ : Національна академія державного управління при президентові України. 2020. 784 с.
18. Співробітництво з НАТО: правові аспекти. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_951
19. Кормич Л. І., Краснопольська Т. М. Національна безпека в глобалізаційних умовах : *навч.-метод. посібн.*. Одеса : Фенікс, 2020. 76 с.
20. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : *монографія*. Київ : НІСД, 2022. 532 с
21. Шатарський А.Я. Концепція кооперативної безпеки: проблемні аспекти та практичний організаційно-правовий механізм забезпечення. *Фундаментальні ментально-*

ціннісні відмінності українців і росіян як підґрунтя їх цивілізаційного протистояння : *колективна монографія* / за заг. ред. І.А. Семенець-Орлової, В.М. Паращенко та О.О. Паращенко. Одеса: Олді. 2023. С. 39-50.

22. Doroshko M. S., But S. A. China-India's conflict of interest in the region of South Asia // *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2020. Випуск 142. С. 4-14.

22. Highlights of world trade in 2020 and the impact of COVID-19. Chapter II. URL: https://www.wto.org/english/res_e/statistics_e/wts2021_e/wts2021chapter02_e.pdf.

23. How Does Globalization Affect the National Security? URL: <http://www.proceedings.univ-danubius.ro/index.php/eirp/article/view/839/>

24. Kubiniy N., Marhitich V., Kosovilka T. Modern Content of Strategic Regional Development Potential. *Economics and Business*. 2020. №1. URL:<http://eb.tsu.ge/?cat=nomer&leng=eng&adgi=945&title=Modern%20Content%20of%20Strategic%20Regional%20Development%20Potential>

25. Peoples C., Vaughan-Williams N. *Critical Security Studies: An Introduction*. 3d Ed. Routledge. 2021. 200 p.

26. Vashay Y. V. International financial methods of the state's economic situation assessing in the global space. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2020. №3(91). С.39–46.

27. Vivchar O. I., Drakokhrust T. V. Organizational and legal mechanism of functioning of private military companies: implementation of international experience. *Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету*. 2022. №4. С. 395–398.

28. Vivchar O., Muravska Y. NATO-UKRAINE COOPERATION AS AN IMPORTANT MECHANISM FOR COUNTERACTING HYBRID WARFARE / NATIONAL SECURITY IN MODERN WORLD. LEGAL, TECHNOLOGICAL AND SOCIAL COMMUNICATION ASPECTS: *collective monograph*; ed.: Jacek Mrozek, Serhiy Banakh, Svitlana Mazepa. Publisher: centre for Eastern Europe Research UWM in Olsztyn. 2021. С. 73–80.

29. Vivchar O. I., Drakokhrust T. V., Shatarskyi A. Ya. Security of a country's private military company: a network approach to organizational and legal contexts. The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects : *Scientific monograph*. Riga, Latvia : «Baltija Publishing». 2022. p. 47–50.

30. Ziailyk M. Practical basis of the organizational and legal contexts of ensuring cooperative security: current realities and main threats. Modeling the development of the economic systems : *Scientific journal*. (2023). № 2. P. 8–12.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Для екзамену

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок на практичних заняттях	Модульна контрольна робота складається з: 2 теоретичні питання макс. 30 балів та 5 тестів по 8 балів кожен	Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінки за виконання п'яти завдань	Оцінка визначається за виконання завдання самостійної роботи	1) 5 тестів по 6 балів; 2) два визначення по 5 балів; 3) два теоретичні питання макс. 30

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)